

Előadásomban azt kívánom bizonyítani, hogy az *Antigoné* motívumait felhasználta a kanadai dráma. Vizsgálom továbbá, hogy Mouawad mennyiben alkalmazza az eredeti kontextusukhoz hasonlóan az átvett motívumokat. Tekintetbe véve az előadás időkeretét, e problémák megvilágítására a mindkét drámában alapszituációt alkotó temetést, illetve az ehhez kapcsolódó madár- és tűzmotívumot hívom segítségül. Mindkét mű egy-egy elégtelen temetésen alapszik, de míg az *Antigonéban* ez egy törvényileg meghatározott tiltás, a kortárs drámában ez a halott végakarátát tükrözi. A madarak a világból felemelkedve nyújtanak külső nézőpontot, vagy épp a temetetlen halottakat marcangolják, azokat, akiket máskor viszont felemész a tűz.

A kutatás komparatiztikus módszerrel dolgozik. A motívumok hellén hagyományokba ágyazottsága megköveteli a görög mitológia és kultúrtörténet bevonását a temetéshez és a jósláshoz kapcsolódó szimbólumjelentések kibontásához. Az előadás emellett reflektál a *Futótűz* történeti hátterére, a libanoni polgárháború eseményeire is.

Bálint Zsófia (Szegedi Tudományegyetem)

Megszólít a halál – A Szólít a szörny halálábrázolásai

A gyerekirodalom az utóbbi néhány évtizedben egyre direkter módon tárgyalja a gyerekeket és kamaszokat foglalkoztató problémákat. A gyerekirodalom és a színház egymásra hatásának köszönhetően ezek a témák a kortárs magyar színházban is középpontba kerülnek. Megfigyelhető tendencia, hogy a kortárs gyerekszínházak folyamatosan emelnek be olyan meséket és drámákat, amelyek középpontjában egy-egy trauma feldolgozása áll. Különösen igaz ez a kijelentés a bábszínházra, mivel a báb az összes színházi forma közül talán a legalkalmasabb arra, hogy a báb metaforáin és absztrakcióján keresztül dolgozzon fel témákat, amelyek mélyebb megértéséhez egyfajta eltávolítás szükséges.

Előadásom célja, hogy egy ifjúsági regény és az azt adaptáló bábelőadás összehasonlításával megmutassam azok a technikákat és szimbólumokat, amivel az gyerekirodalom és a bábszínház az egyik legnagyobb tabutémát, a halált ábrázolja a gyermek és ifjúsági közönségnek/olvasóknak. Az elemzett regény Siobhan Dowd és Patrick Ness *Szólít a szörny* című regénye, amiből Vidovszky György rendezésében a Weöres Sándor Színház és a Mesebolt Bábszínház közösen bábelőadást készített. Előadásomban a következő kérdéseket igyekszem megválaszolni: Hogyan lehet beszélni a halálról a gyerek-, kiskamasz- és kamasz közönségnek/olvasóknak? Milyen megközelítési módokat alkalmaz a regény, és milyeneket a bábelőadás? Hogyan használja az előadás

a báb absztrakt létét és a bábszínház különböző jelentésrétegeit?

„A KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS MINISZTERIUM ÚNKP-23-2-SZTE-100. KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK A NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS ALAPBÓL FINANSZÍROZOTT SZAKMAI TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.”

Balog Helga (Szegedi Tudományegyetem)

Jókai Mór *A gazdag szegények* című drámájának műfaji kérdései

Jókai Mór *A gazdag szegények* című regényét az író maga adaptálta drámává, ezen adaptációt már a BA szakdolgozatomban is érintettem, majd az OTDK-kutatásomban bővebben foglalkoztam vele, ám a mű(vek) műfaji kérdései bővebb kutatást igényelnek. A Jókai-adaptáció szövegkiadása a „népdráma” paratextust alkalmazza, ám az előadás, a kritikákból ítélve a népszínmű irányába mozdulhatott el, illetve egy 1900-as szövegkiadás is már „vígjáték”-ként határozza meg. Érdekeseek továbbá az 1950-es években megjelent drámaadaptáció körül lezajló viták is, Létay Vera kritikus ugyanis nem értette, hogy E. Kovács Kálmán miért alkalmazza adaptációjára a „tragikomédia” paratextust, amikor Jókai maga is „vígjáték”-ként jelölte meg művét. A népszínművet és a népdrámát már az 1860-as évektől számos vita övezte, melyek többek között a popularitás, az üzleti érdek, a műfaji jegyek körülírása és elkülönítése, a technikai újítások, valamint a külföldi színházi divat és gyakorlat kérdései körül forogtak. ÚNKP-kutatásomhoz kapcsolódva egy másik résztanulmányban foglalkozom részletesebben a népszínművel; jelen előadásomban a népdráma alakulásával, műfaji jegyeivel foglalkozom, azt vizsgálom, hogy a Jókai-dráma mennyire illeszkedik be a műfaj kereteibe, s összehasonlítom egy-egy klasszikusan népdrámának tartott alkotással.

A KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS MINISZTERIUM ÚNKP-23-2-SZTE-101 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁGI PROGRAMJÁNAK A NEMZETI KUTATÁSI FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS ALAPBÓL FINANSZÍROZOTT SZAKMAI TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.